

LOLALARTNI OCHIQ MAYDONDA EKISH QILISH TEXNIKASI

Djo'raev Ismoil Kadir o'g'li

Namangan muhandislik-tehnologiya instituti assistenti

Toshboyeva Maftuna Qurvonjon qizi

Namangan muhandislik-tehnologiya institute talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7058256>

Annotatsiya. *Lola peyozini och shakli o'zining go'zalligi va g'ayrioddiy mazmuni bilan ajralib turadi. Ochiq maydon qanday qilib to'g'ri tanlash va ekish kerakligini, munosib, chiroyli gullaydigan hosilni olish uchun ularga qanday g'amxo'rlik qilishni o'rganishingiz mumkin.*

Kalit so'zlari: *ochiq maydon, lola peyozini, agregat.*

ТЕХНИКА ПОСАДКИ И УХОД ЗА ТЮЛЬПАНАМИ В ОТКРЫТОМ ГРУНЕ

Аннотация. *Сейчас голодная форма Tulip piezini отличается красотой и необычным содержанием. Вы сможете узнать, как правильно выбрать и посадить луковицы, как за ними ухаживать, чтобы получить достойный, красивоцветущий урожай*

Ключевые слова: *открытое пространство, луковицы тюльпанов, агрегат.*

LANDING TECHNIQUE AND CARE FOR TULIPS IN OPEN GROUND

Abstract. *Now the hungry forma Tulip piezini is characterized by beauty and singularity in its content. It is possible to know how to properly choose and plant bulbs, how to take care of them in order to get a decent, beautiful flowering crop*

Keywords: *open space, tulip bulbs, aggregate.*

KIRISH

Bugungi kunga kelib, xar qanday davlatning ta'lim tizimi, ilm fan sektorining raqobatbardoshligi xamda yuqori texnologiyalarni transfer qila olish qobiliyati uning rivojlanish mavqeni belgilovchi asosiy indikator bo'lib ulguradi. Ushbu omil mamlakat iqtisodiyotida innovatsion xarakter kasb etgani, rivojlangan davlatlar ilm-fan rivojiga katta sarmoya qilmoqda.

Bu boradagi ilmiy ishlar ahamiyatini Prezidentimizning 2020 yil 6 maydagi "Respublikada gullarni yetishtirishni kengaytirish va urug'chiligini yanada rivojlantirish choratadbirlari tug'risidagi ko'rsatilgan.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Bir yil davomida navlarni yaratish, 2-3 millionlab sifatli o'simliklarini olish mumkin. Hozirgi vaqtda bu uslubdan foydalanib, qishloq xo'jaligi o'simliklari, texnik o'simliklar, gullar, tropik va subtropik o'simliklar, dekorativ o'simliklarnin ko'raytirish yo'lga qo'yilgan. Ba'zi qishloq xo'jalik o'simliklari masalan lola gullarni ochiq moydonda yetishtirish texnikasini texnologiyasi ishlab chiqarishning asosini tashkil qiladi.

Lolalar, ochiq maydonda ekish va parvarish qilish Ochiq erga lolalarni ekish uchun eng munosib vaqt mahalliy iqlimga va mintaqaning xususiyatlariga xos bo'lgan omillarga bog'liq. Qoida sifatida, eng yaxshi vaqt lola lampalarini ko'chirish yoki ekish uchun kuz davri ifodalanadi. Ammo lolalarni qanday ekish kerakligi va bahorda erga lola ekish mumkinmi degan savolga barcha bog'bonlarning javobi noaniq. Tabiiyki, bahorda lolalarni ekish mumkin, ammo bu o'simliklar faqat keyingi yil gullaydi.

Umumiy qo'nish ma'lumotlari

Bu o'simliklarni bahorda gulzorda yoki gulzor tuproqlarida ekish, albatta, mumkin, ammo bu jarayon faqat oraliq aloqa bo'ladi. Butalar faqat bir yildan keyin normal gullashi mumkin. Gullash uchun sizga kerak **pishgan gul kurtaklari** o'simlik lampochkasida. Bahorda lolalarni ekish juda qiyin emas, lekin u o'ziga xos xususiyatlarga va nuanslarga ega.

TADQIQOT NATIJALARI

Agar siz ochiq maydon ekishdan oldingi tayyorgarliksiz erga eksangiz, ular ikki hafta o'tgach gullashni boshlaydi. Erta bahorda ekish uchun lampalar yarim to'la qutiga joylashtirilishi kerak. sifatli tuproq. Ushbu parametr bilan, lampochkalardagi novdalar lolalarni ochiq erga ekish kerak bo'lgan vaqtga kelib chiqadi. Ochiq maydon gullashi uchun bahorda ekish uchun qanday tayyorlash kerak?

Bahorda ochiq maydon ekishdan oldin, ular, albatta, ularning "immunitetini" mustahkamlaydigan tartib-qoidalarni bajarishlari kerak. Buning uchun lampochkalar, ekishdan oldin, sizga kerak **sabzavot qutisiga joylashtiring** muzlatgichning pastki qismida, bu erda harorat ko'rsatkichlari taxminan +4C bo'lishi mumkin.

Ochiq maydonning qattiqlashishi tugagach, ekish xom ashyosi mumkin bo'lgan kasalliklar va zararkunandalarning shikastlanishidan sifatli himoyalangan bo'lishi kerak. Nima uchun ekish materiali yarim soat davomida dorixona kaliy permanganatning bir oz pushti aralashmasiga joylashtiriladi. Shuni unutmasligimiz kerakki, eng sog'lom va kuchli lolalar faqat sifatli lampalardan o'stirilishi mumkin.

Ochiq maydon bahorda ochiq erga to'shakda ekishdan oldin, siz yuqori qopqoq qatlamining yaxlitligini, shuningdek, qo'ziqorin kasalliklari bilan infeksiyalarning yo'qligini tekshirishingiz kerak. **"Buzuq" ekish zaxirasi** zaif gullash va o'simliklarning o'sishining sababi bo'lishi mumkin.

Bahorda lolalarni qanday va qachon ekish kerak?

Eng yaxshi ko'rinish lolalar uchun tuproq chirindi bilan boyitilgan deb hisoblanadi, o'stiriladigan tuproq turi va neytral ko'rsatkichli qumli tuproq. Loy tuproqning og'ir varianti qo'pol daryo qumini qo'shishdan iborat bo'lgan keskin yaxshilash usulini talab qiladi. **go'ng va hijobning kiritilishi bilan**. Amaldagi torf ohak qo'shilishi bilan zararsizlantirilishi kerak.

Bahorning boshlanishi va erning sifatli erishi bilan, lolalarni qayta tiklash yoki ekish uchun tuproqni qayta ishlash kerak. Agar er ruxsat bersa, uni qazish belkurak nayzasining chuqurligiga qadar amalga oshirilishi kerak. Keyin yangi go'ngdan tashqari, har qanday organik o'lja qo'shiladi.

Agar boshida erning unumdorligi shubhali bo'lsa, unda organik o'g'itlarga qo'shimcha ravishda turli xil mineral qo'shimchalarni qo'shish kerak. Ajoyib natija azot o'z ichiga olgan birikmalar, er-xotin superfosfat, shuningdek, kaliy sulfat qo'shilishi ko'rsatilgan.

Agar lolalarni etishtirish uchun er "engil" sinfga tegishli bo'lsa, unda mineral qo'shimchani tarkibi bo'lishi kerak **oz miqdorda kaliy, fosfor va azot**. Agar og'ir tuproqda yuqori kiyinish kerak bo'lsa, unda yemning asosi bir xil elementlar bo'lishi kerak, lekin juda ko'p miqdorda.

Ko'chat materiallarini yuqori sifatli ildiz otish uchun eng yaxshi harorat rejimi + 6C dan + 11C gacha. Yuqori yoki past haroratlar kuzatilsa, o'simliklarning ildiz tizimi ancha yomon

shakllanadi. Ushbu ko'rsatkichlar er kamida 11C ga qizdirilganda ko'chatlarni ko'chirib o'tkazish yoki ekish imkonini beradi.

O'simliklarning erta gullaydigan navlari kech gullaydigan navlarga qaraganda bir necha hafta o'tgach ko'chirilishi yoki ekilgan bo'lishi kerak. Ekish chuqurligi ko'pincha uchta lampochka o'lchamidir va ekish zichligi 2 lampochkaning diametridan oshmasligi kerak. Kichik o'lchamdagi ekish materiali asosiy ekishdan alohida o'stirilishi mumkin, keyin esa ochiq erga doimiy joyga ekilgan.

Ekilgan lolalar uchun dastlabki g'amxo'rlik.

Lola novdalari shakllanishi bosqichida ham g'amxo'rlik kerak. Hozirgi vaqtda parvarishlash faoliyati **quyidagi harakatlardan iborat:**

Keyingi yuqori kiyinish lolalarni parvarish qilish uchun zarur deb hisoblanmaydi, lekin bu ikkinchi va uchinchi barg ochilganda o'simliklarga yem qo'shishning foydasi katta bo'ladi.

Gullashdan keyin lolalarga g'amxo'rlik qiling

Bahorda ekilgan o'simliklarning xilma-xilligi va xilma-xilligidan qat'i nazar, lolalar butunlay so'nagan davr, **quyidagi tadbirlarni talab qiladi:**

O'simlikdan tushgan barglar chiriy boshlamasligi va kasalliklar va infeksiyalarning rivojlanishiga sabab bo'lmasligi uchun olib tashlanishi kerak.

O'zingiz yoqtirgan turlarni ko'paytirish va bu maqsadda sog'lom va katta lampalar etishtirish uchun gullashdan bir hafta o'tgach o'simliklarning boshlarini kesish kerak. Bu usul lampochkaning massasini o'sishi va shakllanishini faollashtiradi.

Siz lola lampalarining etuklik darajasini aniqlashga imkon beradigan sinov qazish variantidan foydalanishingiz mumkin muayyan turdagi yoki mehribon.

Xira o'simliklarda to'liq sarg'ish davridan oldin poyalarni kesmang, chunki Azizillo ochiq maydonning pishishiga salbiy ta'sir qiladi.

Ochiq maydon qazishda siz o'simlikning ildizlarini tasodifan shikastlamaslik uchun juda ehtiyot bo'lishingiz kerak. Ushbu faoliyat uchun bu maqsadga muvofiqdir **quyoshli va quruq kunni tanlang**. Bu barcha qazilgan lampalarni samarali quritishga imkon beradi.

Kasalliklar va zararkunandalar

O'simliklarni to'g'ri va o'z vaqtida parvarish qilish yuqori sifatli lola lampalari va gullarini olish imkonini beradi, lekin shu bilan birga, lolalarning salomatligi haqida

unutmaslik kerak. Buning uchun siz kasalliklarni tan olishni o'rganishingiz, ular bilan qanday kurashishni bilishingiz va eng muhimi, bu kasalliklarning oldini olishga qodir bo'lishingiz kerak. **Profilaktik choralar** quyidagilarni o'z ichiga oladi:

MUHOKAMA

Tabiiyki, yuqoridagi chora-tadbirlar o'simliklar kasal bo'lmasligiga to'liq kafolat bermaydi, ammo bu chora-tadbirlarning amalga oshirilishi sezilarli darajada ta'sir qiladi. **infektsiya ehtimolini kamaytirish** lola kasalliklari.

Lolalar, barcha o'simliklar kabi, turli kasalliklardan zarar ko'radi va ko'plab zararkunandalarga ega. Mamlakatimizda ushbu o'simliklarning 35 ga yaqin bakterial, virusli va qo'ziqorin kasalliklari ma'lum, ammo ularning aksariyati juda kam uchraydi. Fusarium, sklerosial va kulrang rot kabi kasalliklar o'simliklarga eng katta zarar keltiradi.

Lolalar eng injiq gullar hisoblanmaydi. Ammo ular hali ham parvarish qilishni talab qiladi. Gulga g'amxo'rlik ochiq maydon ekish bilan boshlanishi kerak. Va ular kuzda yoki bahorda qachon qo'nishlari umuman muhim emas. Juda muhimroq **optimal sharoitlarni yaratish** lampochkaning rivojlanishi va o'sishi uchun. Ehtiyotkorlik va to'g'ri g'amxo'rlik bilan lolalar o'ziga xosligi va go'zalligi bilan zavqlanib, katta kurtaklarda gullaydi. Asosiysi, navli lolalar yovvoyilardan farq qilmasligini unutmaslikdir.

Xushbo'y nozik xushbo'y gullaydigan lolalar ajoyib ko'rinish yaratadi va ko'p yillik o'simliklarning g'amxo'rliqi, chidamliligi va tez ko'payishini hisobga olgan holda, ular bu madaniyatni gul paxtakorlari orasida eng ko'p qirrali va izlanuvchilar qatoriga qo'yishadi.

Ushbu maqolada nafaqat lolalarni etishtirishning xususiyatlari batafsil tavsiflangan ochiq yer, shuningdek, ularning xilma-xilligi, lolalarning tavsifi va fotosurati bilan taqdim etilgan. Ishonch bilan aytishimiz mumkinki, hatto boshlang'ich paxtakor ham o'z gulzorida turli-tuman terib, lolalarni o'stira oladi. Sizga kerak bo'lgan narsa - istak, ozgina sabr va natija uzoq kutilmaydi.

XULOSA

Shunday qilib, lolalarni ko'pincha bog 'uchastkalarida, parklarda, shahar kvartiralarining derazalarida ko'rish mumkin. Bu gul bahor, ayollik ramzidir. U mazmundagi go'zallik va oddiylik bilan ajralib turadi. To'g'ri, chiroyli gullaydigan hosilni olish uchun ochiq maydon qanday qilib to'g'ri tanlash va ekish kerakligini, ularga qanday g'amxo'rlik qilishni bilish muhimdir. Ushbu maqolada mutaxassislarning ba'zi tavsiyalari berilgan. Ularga rioya qilish orqali qo'nish oson bo'ladi va kutilgan natijalarni beradi. Maqolani ko'rib chiqing:

REFERENCES

1. Artikova R., Murodova S.S. Qishloq xo'jalik biotexnologiyasi. O'quv qo'llanma. Toshkent, "Fan va texnologiya" nashriyoti, 2010 y. -252 b.
2. Zuparov M.A. va boshqalar. Qishloq xo'jalik biotexnologiyasi (laboratoriya mashg'ulotlarini o'tkazish uchun o'quv qo'llanma). ToshDAU nashriyoti, 2016. -98 b.
3. Davranov Q.D. va boshq. Qishloq xo'jalik biotexnologiyasi. Uslubiy qo'llanma. Toshkent, 2000y. -156 b.
4. Davranov Q.D. Biotexnologiya: ilmiy, amaliy va uslubiy asoslari. T.: 2008. -214 b.